

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 26 päivänä elokuuta 2014

678/2014

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä elokuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 8 §:n 2 momentti, *muutetaan* 1 luvun 4 §:n 8 kohta, 7 luvun 1 § ja 3 §:n 1 momentti, 8 luvun 1 §:n 2 momentti, 5 §, 6 §:n 1 ja 3 momentti, 8 §:n 3 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 9 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentti, 8 §:n 4 ja 5 momentti, 10 §:n 3 momentti, 11 ja 12 §, 13 §:n 1 ja 3 momentti, 14 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale sekä 2 momentti ja 17 §, 10 luvun 2 §:n 1 momentti ja 2 momentin 3 kohta sekä 3 §:n 1 ja 2 momentti, 11 luvun 3 §:n 2 momentti, 4 §:n otsikko ja 7 momentti, 6 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta sekä 8 ja 10 §, 12 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 10 §, 13 luvun 8 §, 15 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti, 13 §:n 2 momentti ja 20 §:n 2 momentti, 16 luvun 1 §:n 3 momentti sekä 19 luvun 4 §:n otsikko ja 2—4 momentti, 5 §:n 1 momentin 6 kohta ja 6 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 8 kohta ja 11 luvun 10 § laissa 1364/2007, 7 luvun 1 § osaksi laissa 1142/2010, 8 luvun 6 §:n 1 momentti osaksi laeissa 1640/2009, 708/2010 ja 1247/2010, 6 §:n 3 momentti laissa 1247/2010, 8 §:n 3 momentti laissa 19/2012 ja 9 §:n 2 momentti laissa 936/2012, 9 luvun 11 § osaksi laeissa 1247/2010 ja 903/2012, 12 § osaksi laissa 912/2007 ja 17 § laissa 903/2012, 11 luvun 6 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta laissa 1246/2010, 13 luvun 8 § laissa 1334/2010, 15 luvun 13 §:n 2 momentti laissa 513/2010 sekä 19 luvun 5 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 1203/2007, ja

lisätään lain 8 lukuun uusi 4 a §, 10 luvun 2 §:n 2 momenttiin uusi 4 kohta, 11 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 155/2005 ja 1246/2010, uusi 8 momentti sekä 11 lukuun uusi 6 a §, seuraavasti:

1 luku

Lain tarkoitus ja soveltamisala

4 §

Määritelmät

8) *työeläkelaeilla* työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittuja lakeja sekä kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahaan annettua lakia (329/1967) ja valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annettua lakia (870/1977); ja

Tässä laissa tarkoitetaan:

HE 63/2014
StVM 5/2014
EV 70/2014

7 luku

Päivärahaetuuksien saamisen yleiset edellytykset

1 §

Oikeus päivärahaetuuteen työtulon perusteella

Vakuutetulla on oikeus sairauspäivärahaan työtulojen perusteella, jos hänen 11 luvun 3 §:ssä tarkoitettut vuosityötulonsa tai 11 luvun 4 §:ssä tarkoitettut arvioidut vuosityötulonsa ovat vähintään 1 264 euroa. Lisäksi vakuutetun on täytettävä 8 luvun 3 §:ssä säädetty työedellytys.

Vanhempainpäivärahaan ja erityishoitoraahaan vakuutetulla on oikeus työtulojen perusteella edellyttäen, että hänen 11 luvun 3 §:ssä tarkoitettut arvioidut vuosityötulonsa tai 11 luvun 4 §:ssä tarkoitettut arvioidut vuosityötulonsa oikeuttavat 3 §:ssä säädettyä vähimmäismääräistä päivärahaetuutta suurempaan etuuteen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun työtulon määrä tarkistetaan siten kuin 11 luvun 1 §:n 3 momentissa säädetään.

3 §

Oikeus vähimmäismääräiseen päivärahaetuuteen

Vakuutetun oikeus saada sairauspäiväraha vähimmäismääräisen päivärahaetuuden suuruisena alkaa 8 luvun 7 §:n 4 momentissa tarkoitettun omavastuuajan jälkeen, jos hänellä ei ole oikeutta sairauspäivärahaan työtulojen eikä päivärahaoikeutta edeltävän etuuden perusteella taikka päiväraha jäisi vähimmäismääräistä päivärahaetuutta pienemmäksi.

8 luku

Sairauspäiväraha ja osasairauspäiväraha

1 §

Sairauspäiväraha

Mitä tässä laissa säädetään sairauspäivära-

hasta, koskee soveltuvien osin myös tartuntatautilain (583/1986) 27 §:n 1 momentissa ja ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain (101/2001) 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua päivärahaa.

4 a §

Opiskelijan sairauspäiväraha

Sen estämättä, mitä 4 §:ssä säädetään, opiskelija voi sairauspäivärahauden aikana opiskella vähäisessä määrässä.

5 §

Sairauspäivärahan maksamisen rajoitukset

Sairauspäivärahaa ei makseta vakuutetulle, joka on:

1) suorittamassa hänelle tuomittua vankeusrangaistusta vankeuslain (767/2005) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa vankilassa lukuun ottamatta sakon muuntorangaistusta; tai

2) varusmiespalveluksessa vakinaisessa väessä, varusmiespalvelusta vastaavassa vapaaehtoisessa asepalveluksessa, aseettomana, reserviläisenä tai varareserviin kuuluvana puolustusvoimien palveluksessa taikka siviilipalveluksessa.

6 §

Sairauspäivärahan estävät etuudet

Sairauspäivärahaan ei ole oikeutta vakuutetulla, joka saa:

1) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa;

2) työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa, osakuntoutusrahaa tai kuntoutusavustuksena maksettavaa kuntoutusrahaa;

3) tapaturmavakuutuslain (608/1948), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981), liikennevakuutuslain (279/1959), sotilasvammalain (404/1948) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella ansionmenetykskorvausta;

4) kansaneläkelain (568/2007) tai työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä tai varhen-

nettua vanhuuseläkettä taikka kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain (569/2007) 2 §:n, merimieseläkelain (1290/2006), työntekijän eläkelain 3 §:n 2 momentin 1 ja 3—7 kohdassa mainittujen lakien, työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 28 §:n, yrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain (1273/2006) 28 §:n, maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain (1281/2006) 27 §:n tai valtion eläkelain voimaanpanosta annetun lain (1296/2006) 14 §:n mukaista työttömyyseläkettä;

5) työeläkelakien mukaista osa-aikaeläkettä;

6) takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) 7 §:n 1 momentin 1 tai 5 kohdan tai 2 momentin 1 kohdan mukaista takuueläkettä;

7) kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain mukaista sopeutumiseläkettä tai sopeutumisrahaa.

Edellä 1 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua eläkettä, kansaneläkelain 12 §:n 1 momentin nojalla myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä tai työeläkelakien mukaista täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavalla 68 vuotta nuoremmalla vakuutetulla on kuitenkin oikeus sairauspäivärahaan, jos hän eläkkeelle siirtymisensä jälkeen on työssä ja tulee työkyvyttömäksi työhön, jota hän eläkkeellä ollessaan välittömästi ennen työkyvyttömyyden alkamista on tehnyt. Sairauspäivärahan määrä lasketaan tällöin eläkkeellä oloaikana ansaitujen tulojen perusteella siten kuin 11 luvussa säädetään ottaen huomioon 12 luvun 2 §:n säännökset.

8 §

Sairauspäivärahan enimmäisaika

Enimmäisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös päivät, joilta sairauspäivärahaa ei ole maksettu 5 §:ssä säädettyjen maksamisrajoitusten tai 5 a §:ssä säädetyn maksamisen keskeytyksen vuoksi tai sen vuoksi, että:

1) vakuutetun tulojen määrä on jäänyt alle 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyn vähimmäismäärän;

2) vakuutettu ei ole täyttänyt 3 §:n mukaista työedellytystä;

3) vakuutetulla on oikeus työkyvyttömyyden vuoksi muun lain perusteella sairauspäivärahaa suurempaan ansionmenetykskorvaukseen;

4) vakuutetulle on suoritettu samalta ajalta vanhempainpäivärahaa; tai

5) hakemus sairauspäivärahan saamiseksi on myöhästynyt.

9 §

Sairauspäiväraha enimmäisajan jälkeen

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun työkyvyttömyysaikaan rinnastetaan aika, jolta vakuutettu on saanut Kansaneläkelaitoksen kuntoutetuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa, osakuntoutusrahaa tai kuntousutusavustuksena maksettavaa kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain tai sotilasvammalain kuntoutusta koskevien säännösten nojalla tai jona vakuutettu on ollut oikeutettu työttömyysturvalain mukaiseen etuuteen työttömyysturvalain 3 luvun 3 §:n 3 momentin nojalla. Sitä vastoin aikaa, jolta vakuutettu on saanut kansaneläkelain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä tai työeläkelakien mukaista täyttä työkyvyttömyyseläkettä, ei rinnasteta 1 momentissa tarkoitettuun työkyvyttömyysaikaan.

9 luku

Vanhempainpäivärahat

1 §

Oikeus vanhempainpäivärahaan

Isällä ja adoptioisällä on oikeus vanhempainrahaan ja isyysrahaan, vaikka äidillä ei olisi vanhempainpäivärahaoikeutta asumisedellytyksen puuttumisen vuoksi. Isän vanhempainrahakausi alkaa tällöin 75 arkipäivän kuluttua lapsen todellisesta syntymäpäivästä.

Vanhempainpäivärahaa koskevia säännöksiä sovelletaan isään ja adoptioisään, joka on

avioliitossa lapsen äidin kanssa eikä asu väliin rikkoutumisen vuoksi hänestä erillään. Lisäksi vanhempainpäivärahaa koskevia säännöksiä sovelletaan vakuutettuun, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää lapsen äidin kanssa yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa, ei kuitenkaan vakuutettuun, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää adoptiovanhemman kanssa yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

8 §

Vanhempainraha

Vanhempainrahaan ei ole oikeutta, jos lapsi on otettu lastensuojelulain (417/2007) 9 luvun mukaisesti huostaan tai 8 luvun mukaisesti päätetty sijoittaa kiireellisesti perhehoitoon tai laitoshuoltoon taikka järjestää muulla tavoin hänen tarvitsemansa hoito ja huolto. Vanhempainrahaa maksetaan kuitenkin sellaiselle lapsen äidille tai isälle, joka huostaanotosta tai kiireellisestä sijoituksesta huolimatta osallistuu edelleen lapsen hoitoon.

Lapsen äiti ja isä voivat sopia vanhempainrahakauden jakamisesta siten, että vanhempainraha voidaan maksaa enintään kahdessa jaksossa kummallekin vanhemmalle.

10 §

Vanhempainrahakausi

Vanhempainrahakautta pidennetään 60 arkipäivällä kutakin yhtä useampaa lasta kohti, jos samalla kertaa syntyy useampia lapsia. Lapsen äiti tai isä voi pitää tässä momentissa tarkoitetun vanhempainrahakauden pidentymisen myös kokonaan tai osittain jo äitiys- tai vanhempainrahakauden aikana.

11 §

Adoptiovanhemman vanhempain- ja isyysraha

Adoptiovanhemman vanhempainrahaan ja osittaiseen vanhempainrahaan on oikeus vakuutetulla, joka on ottanut hoitoonsa seitsemää vuotta nuoremman lapsen adoptiotarkoi-

tuksessa edellyttäen, että hän osallistuu lapsen hoitoon eikä ole ansiotyössä tai muussa omassa työssä lukuun ottamatta omassa kotitaloudessa suoritettavaa työtä. Oikeutta adoptiovanhemman vanhempainrahaan ei kuitenkaan ole vakuutetulla, joka on ottanut adoptiolapsekseen vuotta vanhemman lapsen ja on avioliitossa tai avioliittoa solmimatta elää adoptiolapsen vanhemman tai adoptiovanhemman kanssa yhteisessä taloudessa.

Adoptiovanhemman vanhempainrahaan oikeutetulla adoptioisällä on oikeus isyysrahaan siten kuin 6 ja 7 §:ssä säädetään.

Adoptiovanhemman vanhempainrahan tai osittaisen vanhempainrahan edellytyksenä on, että adoptiovanhempi esittää lapsen hoitoon ottamisesta adoptiolaisa (22/2012) tarkoitetun adoptioneuvonnan tai kansainvälisen adoptiopalvelun antajan todistuksen. Kansainvälisessä adoptiossa adoptiovanhemman vanhempainrahan tai osittaisen vanhempainrahan edellytyksenä on, että adoptiovanhemmalle tai lapseksiottajalle on myönnetty adoptiolain 41 §:ssä tarkoitettu adoptiolautakunnan lupa.

12 §

Adoptiovanhemman vanhempainrahakausi

Adoptiolapsen hoidosta adoptiovanhemmalle tai hänen aviopuolisolleen maksetaan vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa ajalta, jonka lapsen hoito jatkuu, kunnes lapsen syntymästä on kulunut 234 arkipäivää. Vanhempainrahaa maksetaan kuitenkin aina vähintään 200 arkipäivää. Jos lapsi otetaan hoitoon myöhemmin kuin 54 arkipäivän kuluttua lapsen syntymästä, vanhempainrahaa maksetaan 200 arkipäivältä. Vanhempainrahakautta pidennetään siten kuin 10 §:n 3 momentissa säädetään, jos samalla kertaa on otettu hoidettavaksi useampia adoptiolapsia.

Jos adoptiovanhemman vanhempainrahakaudella alkaa oikeus uuteen äitiys- tai vanhempainrahaan taikka adoptiovanhemman vanhempainrahaan, edellisen vanhempainrahan maksaminen päättyy uuden äitiys- tai vanhempainrahakauden tai adoptiovanhemman vanhempainrahakauden alkaessa.

13 §

Äidin sairastuminen tai kuolema äitiys- tai vanhempainrahakaudella

Lapsen isällä on oikeus äitiysrahakaudella vanhempainrahaan, jos äiti on äitiysrahakauden aikana sairauden johdosta kykenemätön hoitamaan lastaan. Isän oikeus vanhempainrahaan alkaa aikaisintaan silloin, kun äidin sairaus jatkuu 8 luvun 7 §:n 1 momentissa säädetyn sairauspäivärahan omavastuuajan jälkeen. Vanhempainrahaa voidaan maksaa isälle äitiysrahakaudelta enintään niin monelta arkipäivältä kuin äitiysrahaa on jäänyt äidille maksumatta sellaisen sairauden vuoksi, jonka johdosta äiti on kykenemätön hoitamaan lastaan.

Mitä tässä pykälässä säädetään äidistä ja isästä, sovelletaan myös adoptioäitiin ja adoptioisään.

14 §

Lapsen kuoleman tai lapsen adoptiolapseksi luovuttamisen vaikutus vanhempainpäivärahaan

Jos lapsi syntyy kuolleena taikka jos lapsi tai adoptiolapsi kuolee:

Jos lapsi luovutetaan pois äitiysrahakauden aikana tarkoituksella antaa hänet adoptiolapseksi, äitiysrahaa maksetaan äitiysrahakauden loppuun. Jos luovutus tapahtuu isyys- tai vanhempainrahakauden taikka osittaisen vanhempainrahakauden aikana, oikeus vanhempainpäivärahaan päättyy luovuttamispäivää seuraavasta päivästä lukien.

17 §

Adoptio rekisteröidyssä parisuhteessa

Mitä edellä 11 ja 12 §:ssä tai muualla tässä luvussa säädetään adoptiovanhemman isyys- ja vanhempainrahasta, sovelletaan myös 16 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn parisuhteen osapuoleen, joka ottaa adoptiolapsekseen parisuhteen toisen osapuolen lapsen, joka ei ole vuotta vanhempi. Vanhempainpäivärahopäivien määrää 7 ja 12 §:n mukaisesti laskettaessa huomioon otetaan saman lapsen hoidon

vuoksi parisuhteen osapuolelle jo myönnetty vanhempainpäivärahat, kuitenkin siten, että parisuhteen osapuolille maksettavien vanhempainpäivärahopäivien yhteismäärä on aina vähintään 200 arkipäivää. Jos parisuhteen toiselle osapuolelle on myönnetty äitiysrahaa, myönnetään vanhempainrahaa kuitenkin aina enintään 158 arkipäivää, jolloin adoptiovanhemman oikeus vanhempainrahaan alkaa äitiysrahan päättymisestä lukien.

10 luku

Eriyishoitoraha

2 §

Eriyishoitorahan maksamisen edellytykset

Eriyishoitorahaa maksetaan vakuutetulle, joka on alle 16-vuotiaan lapsensa sairaanhoitoon liittyvään, nopeasti kehittyvään tai vaativaan hoidolliseen vaiheeseen osallistumisen tai lapsensa kuntoutuksen vuoksi lyhytaikaisesti tai tilapäisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä ja jolla ei ole tältä ajalta tötuloja. Vähäinen tötulo ei kuitenkaan estä erityishoitorahan maksamista. Työtulona ei oteta huomioon omaishoidontukea eikä myöskään perhehoidosta maksettavaa hoitopalkkiota.

Eriyishoitorahaan on oikeus vakuutetulla, joka osallistuu:

3) lakiin perustuvalla lapsensa sairauden tai vamman vuoksi järjestetyllä sopeutumisvalmennus- tai kuntoutuskurssille tai muuhun niihin rinnastettavaan lakiin perustuvaan kuntoutustoimintaan;

4) lapsensa vaikean sairauden tai vaikean vamman 1 kohdassa mainittuun hoitoon tai kuntoutukseen liittyvään, hoidollisin syin perusteltuun, kouluun tai päivähoitoon palaamisen kokeilujaksoon olemalla varalla, jos lasta hoitava lääkäri katsoo varallaolon tarpeelliseksi.

3 §

Eriyishoitorahan maksaminen

Eriyishoitorahaa maksetaan hoidollisen ta-

sapainon saavuttamiseksi lasta kohden saman sairauden perusteella:

1) 2 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisessa hoitopaikassa annetun hoidon sekä kuntoutuskurssien ajalta yhteensä enintään 60 arkipäivältä;

2) kotihoidon ja varallaolon ajalta yhteensä enintään 60 arkipäivältä ja erityisestä hoidollisesta syystä lisäksi enintään 30 arkipäivältä.

Erityishoitorahaa maksetaan 1 momentin estämättä pidemmältä ajalta painavien lääketieteellisten syiden perusteella, jos lapsen vaikeaan sairauteen liittyvän hoidon toteuttaminen tai sairauden odottamaton paheneminen edellyttää edelleen vanhemman jatkuvaa läsnäoloa taikka kouluopetukseen tai päivähoidon palaamisen kokeiluvaiheessa varallaoloa.

---

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

3 §

Toimitettuun verotukseen perustuva työtulo

Jos vakuutetun oikeus työntekijän eläkelain 35 §:n mukaiseen osatyökyvyttömyyseläkkeeseen on alkanut sinä verovuonna, jolta työtulot on otettava 1 momentin mukaan etuuden perusteeksi, sairauspäiväraha määrätään edellisen verovuoden työtulojen perusteella edellyttäen, että ne ovat suuremmat kuin osatyökyvyttömyyseläkkeen alkamisvuoden mukaiset työtulot.

4 §

Vakuutetun esittämä työtulo ja vanhempainpäivärahan suuruus edeltävän vanhempainpäivärahan perusteena olleiden työtulojen mukaan

---

Edellä 6 momentissa tarkoitettua etuuden perusteena olevaa työtuloa tarkistetaan siinä suhteessa kuin vanhempainpäivärahaoikeuden alkamisajankohdalle vahvistettu työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitettu palkkaker-

roin poikkeaa edelliselle kalenterivuodelle vahvistetusta palkkakertoimesta.

Sen estämättä mitä 1 momentissa säädetään, vakuutettu voi esittää 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun työtulon ajalta, jolloin hän ei ole ollut Suomessa vakuutettuna. Työtulon voi esittää aikaisemmin Suomessa vakuutettuna ollut henkilö, joka on ansainnut tulo työskennessään toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai valtiossa, jossa sovelletaan Euroopan unionin lainsäädäntöä, ja joka on tullut uudelleen Suomessa vakuutetuksi. Jos ulkomailla ansaitut työtulot olisivat huomattavasti matalammat tai korkeammat kuin Suomessa vastaavassa työssä ansaittavat tulot, päivärahaetuuden perusteena käytettävät tulot voidaan arvioida vastaavasta työstä Suomessa ansaittavien työtulojen mukaan ottaen huomioon sellaisen henkilön tulot, joka työskentelee Suomessa vastaavissa tehtävissä ja jolla on vakuutettuun verrattava kokemus ja pätevyys. Päivärahaetuus määräytyy vakuutetun esittämän työtulon perusteella soveltuvin osin siten kuin tässä pykälässä säädetään, jos vakuutetulla ei ole 3 §:ssä tarkoitettua verotuksessa todettua työtuloa eikä Suomessa ansaittua työkyvyttömyyden tai etuusosoikeuden alkamista edeltäneeltä ajalta esitettyä työtuloa.

6 §

Sairaus- ja vanhempainpäiväraha ja erityishoitoraha edeltävän etuuden perusteella

Jos vakuutettu on sairaus- tai vanhempainpäivärahaoikeuden tai erityishoitoraha-oikeuden alkamista edeltävien neljän kuukauden aikana saanut työttömyysturvalain mukaista työttömyysetuutta, hänelle maksettava sairaus- ja vanhempainpäiväraha tai erityishoitoraha on vähintään 86 prosenttia hänelle maksetun etuuden määrästä. Tällöin ei työttömyysetuuden määrää laskettaessa oteta huomioon:

---

4) työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan määräytyvää korotettua ansio-osaa siltä osin kuin sen määrä ylittää mainitun pykälän 1 momentin mukaan määräytyvän ansio-osan;

5) työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n

2 momentin mukaan määräytyvää peruspäivärahan korotusosaa eikä mainitun lain 7 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan määräytyvää työmarkkinatuen korotusosaa.

6 a §

Vanhempainpäivärahan määräytyminen eräissä tapauksessa

Jos vakuutetulla on oikeus vanhempainpäivärahaan samanaikaisesti 3, 4 ja 6 §:n perusteella, vanhempainpäiväraha määräytyy samasta lapsesta koko vanhempainpäiväraha-kauden ajan samalla perusteella, joka määrittää etuus oikeuden alkamispäivän mukaan.

8 §

Ansiotyössä ja omassa työssä olon vaikutus vanhempainpäivärahan määrään

Äitiys- ja vanhempainraha maksetaan äidille vähimmäismäärän suuruisena, jos äiti on samanaikaisesti ansiotyössä tai omassa työssä lukuun ottamatta omassa kotitaloudessa suorittettavaa työtä tai opiskelee päätoimisesti ja saa opintotukilain mukaista opintorahaa. Vastaavasti menetellään isälle maksettavan vanhempainrahan osalta. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei kuitenkaan sovelleta osittaiseen vanhempainrahaan.

10 §

Eläkkeen vaikutus vanhempainpäivärahan määrään

Vanhempainpäiväraha maksetaan vähimmäismäärän suuruisena, jos vakuutettu saa vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuus-eläkettä, työttömyyseläkettä tai täyttä työkyvyttömyyseläkettä kansaneläkelain 12 §:n 1 momentin, työeläkelakien, liikennevakuutuslain, tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, sotilastapaturmalain, opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta annetun lain (1318/2002) tai urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain (276/2009) perusteella.

12 luku

Päivärahaetuuden suhde muihin etuuksiin

2 §

Sairauspäivärahan suhde muihin työkyvyttömyyden perusteella maksettaviin lakisääteisiin etuuksiin

Tämän lain nojalla maksettavasta sairauspäivärahasta vähennetään seuraavat samalta ajalta ja saman työkyvyttömyyden vuoksi muun lain nojalla maksettavat etuudet:

1) kansaneläkelain 12 §:n mukainen työkyvyttömyyseläke lukuun ottamatta pykälän 4 momentin mukaista eläkettä;

2) työtapaturman ja ammattitaidin perusteella myönnettävä tapaturmavakuutuslain mukainen päiväraha, tapaturmaeläke ja elinkorko;

3) työtapaturman ja ammattitaidin perusteella myönnettävä maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain mukainen päiväraha ja tapaturmaeläke;

4) opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta annetun lain mukainen päiväraha ja tapaturmaeläke;

5) urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen tapaturmaeläke;

6) sotilastapaturmalain mukainen päiväraha ja tapaturmaeläke sekä sotilasvammalain mukainen elinkorko;

7) liikennevakuutuslain mukainen ansionmenetyskorvaus ja työkyvyttömyyseläke.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan sairauspäiväraha maksaa täysimääräisenä, jos 1 momentin 2—7 kohdassa mainitun muun lain mukaisen etuuden saaminen viivästyy vakuutetusta riippumattomasta syystä. Kansaneläkelaitoksella on oikeus periä mainitusta 1 momentin 2—7 kohdan mukaisesta muun lain mukaisesta etuudesta maksettua sairauspäivärahaa vastaava osuus etuuden maksajalta.

4 §

Sairauspäivärahan suhde työeläkelakien mukaiseen osatyökyvyttömyyseläkkeeseen

Ensisijaisuusaikaa ei sovelleta työntekijän eläkelain 35 §:n tarkoittamaan osatyökyvyttömyyseläkkeeseen tai sitä vastaavaan muuhun kuin täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen.

7 §

Sairauspäiväraha ja rikoksella aiheutettu vahinko

Vakuutetulla on oikeus sairauspäivärahaan, vaikka työkyvyttömyys on aiheutettu rikoksella ja vakuutetulla on oikeus saada korvausta työkyvyttömyyden aiheuttamasta ansionmenetyksestä vahingonkorvauslain (412/1974) tai rikosvahinkolain (1204/2005) perusteella.

10 §

Ulkomainen etuus

Päivärahaetuutta myönnettäessä otetaan huomioon samaa etuutta tai muuta tämän lain mukaan huomioon otettavaa etuutta vastaava ulkomailta maksettava etuus. Etuuteen rinnastetaan myös ulkomaiselta työnantajalta tai kansainväliseltä järjestöltä saatu etuutta vastaava palkka.

Sairauspäivärahaa myönnettäessä muusta valtiosta maksettava etuus otetaan huomioon 2 §:n mukaisesti, jos se rinnastetaan muihin työkyvyttömyyden perusteella maksettaviin lakisääteisiin etuuksiin.

13 luku

Työterveyshuoltoa koskevat korvaukset

8 §

Kunnan oikeus korvaukseen työterveyshuollosta

Terveyskeskusta ylläpitävällä kunnalla on

oikeus saada Kansaneläkelaitokselta korvausta työterveyshuoltopalvelujen kustannuksista, jos palvelut on annettu yrittäjälle tai muulle omaa työtään tekevälle terveydenhuoltolain 18 §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti. Korvausta suoritetaan enintään se määrä, jonka Kansaneläkelaitos olisi velvollinen suorittamaan vastaavana korvauksena edellä tarkoitettulle yrittäjälle tai muulle omaa työtään tekevälle.

15 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Korvausten ja etuuksien hakeminen ja velvollisuus tietojen antamiseen

Korvausta tai etuutta on haettava kirjallisesti Kansaneläkelaitokselta. Päivärahaetuutta voi hakea myös vakuutetun työnantaja silloin, kun työnantajalla on oikeus saada päivärahaetuus 7 luvun 4 §:n mukaisesti. Hakijan on annettava Kansaneläkelaitokselle etuuden tai korvauksen myöntämiseksi ja maksamiseksi tarvittavat tiedot.

Hakemus voidaan ratkaista käytettävissä olevien tietojen perusteella, vaikka hakija kieltäytyisi antamasta tarvittavia tietoja tai esittämästä selvitystä, joka häneltä voidaan kohtuudella vaatia tai jos vakuutettu kieltäytyy 13 §:n mukaisista tutkimuksista.

13 §

Tutkimuksiin määrääminen

Vakuutetulle korvataan tutkimuksissa käynnistä aiheutuneet matkakustannukset siten kuin 4 luvussa säädetään. Korvaamiseen ei kuitenkaan sovelleta 4 luvun 7 §:ssä säädettyä omavastuusuutta. Vakuutetulla on lisäksi oikeus saada tutkimukseen osallistumisen ajalta päivärahaa, yömatkarahaa sekä majoittumiskorvausta sen mukaan kuin Verohallinnon päätöksellä verovapaista matkakustannusten korvauksista määrätään. Jos vakuutettu on tarvinnut saattajan, saattajalle

korvataan matkasta aiheutuneet kustannukset samojen perusteiden mukaan kuin vakuutetulle.

20 §

Ilmoitukset olosuhteiden muutoksista

Jos lapsen vanhempi luovuttaa pois lapsensa tarkoituksenaan antaa hänet adoptiolap-
seksi, on sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momen-
tissa tarkoitetun kunnan toimielimen tai
adoptiolain 22 §:ssä tarkoitetun adoptio-
miston maksutta ilmoitettava tästä Kansan-
eläkelaitokselle. Jos lapsi on otettu lastensuo-
jelulain nojalla huostaan, päätetty sijoittaa
kiireellisesti perhehoitoon tai laitoshuoltoon
tai järjestää muulla tavoin hänen tarvitse-
mansa hoito ja huolto, eikä vanhempi osal-
listu lapsen hoitoon, on sosiaalihuoltolain
6 §:n 1 momentissa tarkoitetun kunnan toimi-
elimen maksutta ilmoitettava tästä Kansan-
eläkelaitokselle.

16 luku

Työpaikkakassat

1 §

Työpaikkakassa

Mitä edellä säädetään, sovelletaan vastaa-
vasti vakuutuskassaan, jonka toimintapiiriin
kuuluvat henkilöt ovat sellaisten työnantajien
palveluksessa, jotka kuuluvat osakeyhtiölain
(624/2006) 8 luvun 12 §:ssä tarkoitettuun sa-
maan konserniin. Vaikka edellä tarkoitettu
konserniedellytys ei täytyisi, suostumus työ-
paikkakassana toimimiseen voidaan antaa,
jos työnantajilla on sellainen taloudellinen tai
toiminnallinen yhteys keskenään, että järjes-
telyä voidaan pitää kassan hoitamisen ja kas-
sassa vakuutettujen kannalta tarkoituksenmu-
kaisena.

19 luku

**Tietojen saamista ja luovuttamista
koskevat säännökset**

4 §

*Tiedot hoitolaitoksilta, vankiloilta ja
Sosiaali- ja terveystalolta lupa- ja
valvontavirastolta*

Vankilalla on velvollisuus ilmoittaa Kan-
saneläkelaitokselle salassapitosäännösten ja
muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten
estämättä tämän lain mukaisten etuuksien
täytäntöönpanoa varten tiedot rangaistuksen
alkamisesta ja päättymisestä.

Sosiaali- ja terveystalolta on velvollisuus ilmoittaa Kansanelä-
kelaitokselle salassapitosäännösten ja muiden
tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä
tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöön-
panoa varten terveydenhuollon ammattihen-
kilöistä annetun lain 24 a §:n 2 momentin 1
ja 3 kohdassa mainitut terveydenhuollon am-
mattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt
tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset lää-
käreistä, hammaslääkäreistä, psykologeista,
puhe-, toiminta- ja psykoterapeuteista sekä 1
luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa maini-
tuista muista terveydenhuollon ammattihen-
kilöistä.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada
tässä pykälässä mainitut tiedot maksutta. Jos
3 momentissa tarkoitettut tiedot tarvitaan tie-
tyssä määrättyssä muodossa ja siitä aiheutuu
Sosiaali- ja terveystalolta lupa- ja valvontavi-
rastolle olennaisia lisäkustannuksia, kustan-
nukset on kuitenkin korvattava.

5 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Kansaneläkelaitoksella on oikeus antaa sa-
lassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia
koskevien rajoitusten estämättä:

6) julkisia terveystalolta antaville yksi-
köille rajat ylittävistä terveydenhuollosta an-
netun lain (1201/2013) 20 §:ssä tarkoitettujen
kustannusten korvaamiseksi tiedot henkilön

kuulumisesta toisen valtion sosiaaliturvajärjestelmän piiriin.

6 §

Tiedot ulosottoviranomaiselle

Kansaneläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä asianomaisen viranomaisen pyynnöstä luovuttaa ulosottoa varten tiedot tämän lain mukaisten etuuksien määristä, ei kuitenkaan niistä etuuksista, joita ei oteta huomioon ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 48 §:ssä tarkoitettua suojaosuutta laskehtaessa. Lisäksi Kansaneläkelaitoksella on

Helsingissä 22 päivänä elokuuta 2014

oikeus ilmoittaa tiedossaan olevat muut eläkkeitä ja muita sosiaalietuuksia maksavat laitokset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2015.

Lain 11 luvun 4 §:n 8 momenttia ei sovelleta sairauspäivärahaan, jos työkyvyttömyys on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, eikä vanhempainpäivärahaan, jos oikeus siihen on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa.

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 12 luvun 2 §:n 1 ja 2 momenttia sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Rätty*